

Operační program Životní prostředí 2014-2020 završil úspěšné období: tisíce projektů, miliardové investice, lepší ovzduší i voda

8.12.2025 - Veronika Krejčí | Ministerstvo životního prostředí ČR

Poslední Monitorovací výbor Operačního programu Životní prostředí pro období 2014-2020, který proběhl ve středu 3. prosince 2025, schválil Závěrečnou zprávu tohoto úspěšného programu. Jednání se zúčastnili nejen zástupci Ministerstva životního prostředí, Státního fondu životního prostředí ČR a Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, ale také zástupci Evropské komise, Senátu Parlamentu ČR, dalších ministerstev, nevládních organizací a neziskového sektoru.

„Díky spolupráci mezi Českou republikou a Evropskou unií i ostatními partnery se podařilo v minulém období Operačního programu Životní prostředí úspěšně realizovat téměř 10 tisíc projektů, které přispěly ke zlepšení kvality životního prostředí. Příjemci získali za celé období více než 72 miliard Kč z evropských fondů, vyhlásili jsme 171 individuálních výzev a jednu výzvu na finanční nástroj. Za celé programové období program neztratil žádné přidělené finanční prostředky, naopak získal prostředky ještě z jiných programů. V závěru programového období Fond soudržnosti podpořil 150 tisíc zranitelných domácností a dalších téměř 112 tisíc zranitelných domácností získalo příspěvky z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Operační program tak pomohl také zranitelným domácnostem v době energetické krize, protože se v závěru programového období podařilo vyjednat s Evropskou komisí podporu příspěvku na bydlení právě v části pokrývající náklady na energie,“ shrnuje **ministr životního prostředí v demisi Petr Hladík (KDU-ČSL).**

Projekty z Operačního programu Životní prostředí 2014-2020 mohly být dokončovány ještě v průběhu letošního roku s tím, že podpořené stavby v pasivním energetickém standardu pokračují i v navazujícím Operačním programu Životní prostředí 2021-2027. Důležitým milníkem pro všechny příjemce byl rok 2023, kdy na jeho konci skončila tzv. způsobilost výdajů. To znamená, že výdaje vzniklé do konce roku 2023 mohly být spolufinancovány z evropských zdrojů, zatímco veškeré pozdější výdaje si již museli příjemci dotace celé hradit výhradně z vlastních zdrojů.

V průběhu programového období bylo zafinancováno mnoho projektů i se sektorovým dopadem, například kotlíkové dotace v oblasti ochrany ovzduší, kde jsme podpořili více než 90,5 tisíc výměn starých neekologických kotlů na pevná paliva, které působily negativně na zdraví obyvatel. Jedná se o důležitý inovativní projekt, což dokládají i hodnoty sledovaných parametrů, které se po realizaci výměn v daných lokalitách významně zlepšily,“ uvedl na jednání **Jan Kříž, předseda Monitorovacího výboru a vrchní ředitel sekce ekonomiky životního prostředí na Ministerstvu životního prostředí.**

Například díky podpoře výměn zastaralých druhů vytápění dochází ke snížení emisí pevných částic PM₁₀ o téměř 5 tisíc tun, snížení emisí tuhých znečišťujících látek o téměř 6 tis. tun, či snížení emisí skleníkových plynů o více než 500 tis. tun ekvivalentu CO₂ každý rok. Kotlíkové dotace zavedené v ČR se staly vzorem pro další členské státy EU.

Přítomní členové a hosté Monitorovacího výboru byli na jednání seznámeni jak s obsahem Závěrečné zprávy programu, celkovou implementací programu včetně jeho výsledků a úspěšně realizovaných

projektů, tak s procedurami spojenými s odesláním a schválením zprávy na Evropské komisi. Finální verze zprávy musí být oficiálně do Evropské komise odeslána do poloviny února 2026, přičemž se očekává její schválení a vydání tzv. Closure letter ze strany Komise v průběhu roku 2026. Touto povinnou procedurou dojde ke konečnému uzavření programu.

Vybrané další efekty Operačního programu Životní prostředí 2014-2020:

Oblast zlepšení kvality vod a protipovodňová ochrana

- Více než 2000 km kanalizací a téměř 500 km vodovodních sítí
- Nově vybudováno nebo modernizováno 234 ČOV a 70 zdrojů pitné vody
- Více než 1,8 mil. obyvatel bylo nově připojeno na zlepšené zásobování vodou
- Více než 420 tis. obyvatel je chráněno proti povodním nově zavedenými opatřeními

Oblast cirkulární ekonomiky a odpadového hospodářství

- Kapacita recyklace odpadů se zvýšila o 300 tis. tun ročně
- Kapacita pro materiálové využití ostatních odpadů vzrostla o více než 460 tis. tun ročně
- Podpořen byl rovněž systém separace a svozu odpadů či vznik nových zařízení pro předcházení vzniku komunálních odpadů (238 tis. t/rok)
- Byly rekultivovány staré skládky na ploše přes 26 hektarů

Oblast ochrany přírody a krajiny a krajinná opatření

- Revitalizováno přes 77 km vodních toků
- Vysázeno přes 41 tisíc stromů
- Zprůchodněno 40 migračních překážek pro živočichy
- Plocha zvláště chráněných území a Natura 2000 dotčených projekty OPŽP činí téměř 15 tis. km²
- V řadě lokalit došlo též k posílení ekostabilizační funkce ploch a prvků sídelní zeleně
- Realizováno bylo též 181 opatření k minimalizaci škod působených zvláště chráněnými druhy a 37 opatření k omezení výskytu nepůvodních druhů (včetně mapování a monitoringu)

Oblast snižování emisí skleníkových plynů a zlepšování kvality ovzduší

- Efekty kotlíkových dotací jsou zmíněny výše v textu
- Snižování konečné spotřeby energie ve veřejných budovách ve výši přes 1,2 PJ
- Vytvořeno přes 75 tisíc m² podlahové plochy veřejných budov v pasivním standardu
- Renovováno přes 533 tisíc m² vztahné plochy veřejných budov
- Dále je ročně produkováno téměř 60 TJ tepla z obnovitelných zdrojů energie
- Realizací projektů dochází každý rok k odstranění 20 tun emisí prekurzorů PM₁₀, téměř 800 tun emisí tuhých znečišťujících látek a přes 112 tis. tun ekvivalentu CO₂

Veronika Krejčí & Tiskové oddělení MŽP

tel.: 267 122 835 nebo 267 122 058

e-mail: tiskove@mzp.gov.cz

<https://mzp.gov.cz/cz/pro-media-a-verejnost/aktuality/archiv-tiskovych-zprav/operacni-program-zivotni-prostredi-2014-0>